

*Idioma i Dialecte segons
la definició oficial*

A l'altura intel·lectual dels nostres temps, no solament pel poble, sinó fins per la gent que passa per il·lustrada, *idioma* significa llengua principal, llengua mare, i *dialecte* llengua secundària, llengua filla de l'idioma, o siga l'idioma mateix degenerat o barbaritzat.

Muntant d'una volada a les altures oficials i acadèmiques, hi trobem que van ja dos ministres de Instrucció Pública que declaren en ple Parlament: «A Espanya no hi ha més idioma que la llengua oficial, que és la castellana; lo demás són dialectes».

—I encara gràcies—hi afegeix un general.

Además corre pels Instituts de Segona ensenyança d'aquest desditxat Estat, una obra declarada de text i aprovada pel Consell general d'Instrucció pública, que diu tractant de les llengües: «*En España además del idioma oficial, que es el castellano, se hablan varios dialectos, como son el vascuence, el catalán, el gallego, etc.*»

Pobre de la ciència, si aixó fós veritat; pobre filologia si hagués de parlar per boca d'aqueixes exímies ignorancies; hauria desaparegut la ciència filològica per a donar lloc al domini de la barroera política del llenguatge, i la ciència de les llengües esdevindria una veritable madeixa embullada sense cap ni centener, de la que ningú en podria treure l'entrellat.

Imaginem-nos per un moment que aquests ignorants tenen raó i comencem a classificar llengües.

L'idioma espanyol és el castellà; els demás llenguatges que's parlen a Espanya, o siga dins del terrer de la seva jurisdicció, són dialectes séus. Aixís deu ésser també a França, a Italia i a totes les nacions o estats on tenen solament un idioma oficial. D'aquesta manera ens trobem que'l català a Espanya és dialecte del castellà, el català del Roselló és dialecte del francès i el català de l'illa de Sardenya és dialecte de l'italià, donant-se el cas inaudit i antinatural de que un fill pugui tenir tres mares diferents.

Per aquest estil el llenguatge vasc que's parla a la vessant espanyola del Pirineu és dialecte del castellà i el que es parla a la vessant francesa és dialecte del francès, tot i éssent la llengua vasca molt més antiga que la castellana i la francesa.

I anant seguint aixís, resulta que la llengua bretona, d'origen germànic, és dialecte francès, una llengua de origen llatí, i el francès de l'Alsàcia i la Lorena, llengua llatina és dialecte de l'alemany, llengua germànica.

El celta d'Irlanda és el més antic dels llenguatges de les Illes Britàniques, puix l'anglès hi és superposat per diverses influencies (danesa, llatina, francesa, italiana, germànica, etz.) des del segle x, però el celta és dialecte de l'anglès, perquè l'anglès és l'idioma oficial del Regne Unit.

Encara hi ha més. El tagalo i totes les llengües indígenes de Fili-